

ארחות חיים

דרכי הצדיקים נקרא ארחות - דהיינו תורה ומצוות ומידות (ביאור הגר"א מש"ב)

בסוף אמר לו אם הראש ישיבה לא עונה לי אני צריך להחליט לבד, אמר לו ר' שמואל בורובסקי אז אני החלטתי לעזוב ואחיה בדוחק והעיקר שאני יעשה את השטייגען, מיד צהלו פניו של ר' אליהו מישקובסקי ואמר לו טוב החלטת, כך גם אני הייתי מחליט, אמר לו ר' שמואל בורובסקי אם כן למה הראש ישיבה לא אמר לי כך לפני כן כששאלתי, אמר לו ר' אליהו מישקובסקי שר' איצליה בלאזר זצ"ל אמר שבמשנה באבות כתוב כך היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל, ומים במשורה תשתה, ועל הארץ תישן, ואם אתה עושה כן, אשריך וטוב לך, אמר עי"ז ר' איצליה כך היא דרכה של תורה, אבל רק אם אתה עושה כן, את זה תגיד לעצמך, אבל כשאתה נותן לשני עצה אל תאמר לו כך היא דרכה של תורה.

אותו הדבר גם אצלנו ר' פנחס בן יאיר כשרואה את רשב"י אומר "אוי", כשרואה את כאב השני צועק אוי, אבל רשב"י על עצמו אומר "אשריך".

אבל יש בזה עוד מהלך, במדרש מובא (שהש"ר ח, ח ועוד) שר' יוחנן יצא עם רבי חייא בר אבא ואמר לו פה היה ביתי ומכרתיו ללמוד תורה, שדה זו שלי היתה ומכרתיה ללמוד תורה, כרם שלי ומכרתיו ללמוד תורה, החל רבי חייא בר אבא בוכה, א"ל ר' יוחנן למה תבכה, א"ל התלמיד על שלא הנחת לזיקנותך כלום [ובאמת צדק אותו תלמיד, הגמ' בתענית (כא, א) מספרת שר' יוחנן רצה לצאת לעבודה, כי תם כסף ורק הבת קול החזירתו ואח"כ נהיה עשיר וכמבואר שם ברש"י], אמר ליה ר' יוחנן, חייא ברי כלום קל היא בעיניך שמכרתי דבר שניתן לששה ימים וקניתי בזה דבר שניתן לארבעים יום, וקשה שלא ענה לו ר' יוחנן על שאלתו שהרי ידע רבי חייא מה הערך של תורה אלא שאמר לר' יוחנן לא נשאר לך כלום לעת זיקנותך ובמה תחיה.

אבל הפשט בזה הוא פשוט, נתאר לעצמנו אחד בא אלי ומציע לי לקנות מגדל רב קומות במחיר זעום, כלום היינו עושים חשבון במה נחיה, איך יהיה לנו כסף להתקיים, הלא מיד היינו רצים לקנות ולא היינו עושים חשבונות איך יהיה לנו כסף להתקיים, וזה מה שאמר ר' יוחנן לאותו לר' חייא בר אבא, מה אתה שואל מה אני יאכל, תראה איזה עסק עשיתי, אני קונה נצח בסכום זעום, בכרם ושדה, וזה גם מה שאומר ר' שמעון בר יוחאי לר' פנחס בן יאיר אשריך שראיתני בכך, על מה אתה מדבר על בקעים!! תראה למה זכיתי!! זה בכלל לא עומד בפרופורציה!

צריכים לדעת ודאי שהנסיון קשה, אבל צריך לדעת מה עומד מול מה, מה אני נותן ומה אני מקבל!

אם משהו יכול לתאר את ר' עקיבא, ודאי לא היה לו קל להתחיל בגיל ארבעים עם ילדים קטנים, ולאט לאט להתקדם, וכבר נשבר באמצע עד שראה באר מים וחזר לביהמ"ד, אך עיד"ז זכה

אחת מהמתנות שקיבלנו ביציאת מצרים היא ששערי שמים פתוחים, וידועין דברי הזוהר (ברעיא מהימנא פרשת בהעלותך דף קנה, ב) שכתב (מתורגם ללשוה"ק עפ"י מתוק מדבש) כיון שכנסת ישראל מתעטרת בעטרותיה בניסן, אינה מסירה את כתריה ועטרותיה ממנה שלושים יום (עד י"ד אייר), וכל אותם שלושים יום מן היום שיצאו ישראל מהקרבנות קרבן פסח יושבת המלכה (- השכינה) בעטרותיה, וכל צבאיה הם בשמחה, **לכן מי שרוצה לראות את המלכה יכול להעלות בה כל שלושים יום. ואח"כ המכריז יכריז, כל מי שלא היה יכול עד עתה לראות את המלכה יבוא ויראה עד שלא ינעלו שעריה. מתי מכריזים את הכרוז הזה, בי"ד לחודש השני, כי משם עד שבעה ימים עדיין השערים פתוחים, ומכאן והלאה ינעלו השערים.**

תמיד אנחנו מבקשים אבינו מלכנו פתח שערי שמים לתפילתינו, בדרך כלל השערים נעולים חוץ משערי דמעות, אבל יש זמן שהשערים פתוחים מפסח עד פסח שני, וכעת זה השבוע האחרון שהשערים פתוחים, שאפשר לבקש, אפשר להתקרב לשכינה הקדושה, אפשר הכל, ועוד מעט נסגרים השערים וזה כמו אחרי נעילה, שעד נעילה בהמצאו בהיותו קרוב ואחרי נעילה נסגרים ואפי' מביא כל אילי נביות אין שומעין לו, ומה שיכל להשיג קודם בקלות אפי' בקושי גדול אינו יכול להשיג, וכן הוא אצלנו דברים שאנחנו יכולים להשיג היום בקלות אחרי נעילת השערים א"א להשיג אלא בשערי דמעות.

אנחנו נמצאים כעת בערב ל"ג בעומר, בגמ' בשבת (לג, ב) מסופר שאחרי שר' שמעון בר יוחאי יצא מהמערה לקח אותו ר' פנחס בן יאיר חותנו לבית המרחץ וראה שכל גופו הקדוש מלא בקעים מחמת החול, התחיל ר' פנחס בן יאיר בוכה ודמעותיו של ר' פנחס בן יאיר שהם מלוחות נכנסו לתוך הבקעים בגופו של רשב"י, אמר ר' פנחס בן יאיר לרשב"י אוי לי שראיתך בכך, א"ל רשב"י אשריך שראיתני בכך שאם לא ראית בי כך לא מצאת בי כך, דמעיקרא כי הוי מקשי רשב"י קושיא הוי מפרך ליה ר' פנחס בן יאיר תריסר פירוקי, לסוף כי הוי מקשי ר' פנחס בן יאיר קושיא הוי מפרך ליה רשב"י עשרין וארבעה פירוקי.

ויש בזה דבר מענין ר' פנחס בן יאיר צועק אוי, ור' שמעון בר יוחאי אומר אשריך, ויש בזה שני מהלכים ושניהם אמיתיים.

המהלך הראשון, סיפר לי הג"ר שמואל בורובסקי שפעם לימד במדרשיית נעם (- בפרדס חנה), ופעם הגיע לדוד הג"ר אליהו מישקובסקי זצ"ל (ראש ישיבת כפר חסידים) ואמר לו שהוא מרגיש שזה לא השטייגען שלו והוא יכול לעשות יותר שטייגען ורוצה לעזוב את הכל, אלא שאין לו פרנסה אחרת והוא צריך לפרנס בית עם ילדים, ובא לשאול אם לעזוב את המדרשיה או לא לעזוב את המדרשיה, ואמר לו הדוד איני יודע מה לומר לך,

ונהפך מעם הארץ גמור כמו שאמר הגי"ר שמואל בירנבוים זצ"ל שכלבא שבוע כשבא לפתוח את הנדר אצל ר' עקיבא אמר לו שלא האמין שידע משנה אחת כמבוי בכתובות (סג, א) - זה צריך להיות מישהו מופקע לגמרי, ומשם למד ר' עקיבא וזכה לכזו דרגה, כמו שמבואר בגמ' במנחות (כט, ב) שאמר משה רבינו להקב"ה על ר' עקיבא כלום יש לך בעולמך אדם כזה ואתה נותן תורה על ידי, האדם צריך לראות מה נותן ומה מקבל.

הגמ' ביבמות (מז, א) אומרת שגוי שבא להתגייר אומרים לו מה באת להתגייר, ישראל סחופין דוויים לוקין בייסורים, אם אמר יודע אני ואיני כדאי, מקבלים אותו, ופרש"י איני כדאי - איני ראוי להשתתף בצרתן ומי יתן ואזכה לכך, בשביל להיות יהודי ולא גוי שווה כל היסורים שבעולם העיקר להכנס תחת כנפי השכינה, הרי גוי אין לו כלום, ויהודי יש לו נצח - הלוואי ואזכה לזה.

[בגמ' בברכות (ה, א) כתוב תניא ר' שמעון בר יוחאי, שלוש מתנות טובות נתן הקב"ה לישראל, וכולן לא נתנן אלא על ידי יסורין, אלו הן תורה וארץ ישראל והעולם הבא, ובשביל לזכות למתנות האלו שווה כל הייסורים שבעולם, ויש ג"כ מכתב של ר' זונדל שכתב לבנו שהיה עם אחותו החולנית במצרים, והיה לו קושי גדול, והביא במכתב את דברי הגמ' בברכות (ה, א) מי שהקב"ה חפץ בו מדכאו בייסורים, ואם קיבלם מאהבה יראה זרע ויאריך ימים ותלמודו מתקיים בידו, היינו שלושת הדברים הכי טובים, ובשביל לזכות לזה צריך לעבור ייסורים, והדבר כ"כ פשוט, ודאי שצריך להשקיע וזה קשה, אבל תראה מה אתה מקבל - בכלל בלי השוואה! טובה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה!]

בפרשת השבוע אם בחוקתי תלכו ופרש"י שתהיו עמלים בתורה, וביאר הראש ישיבה ר' שמואל רוזובסקי זצ"ל תלכו - זה להתקדם, אין שטייגען בלי עמל כמשי"כ לא יגעת ומצאת אל תאמן.

אהוב עלי מה שסיפר לי הגי"ר נתן זוכובסקי שליט"א נכדו של הגאון ר' פסח פרוסקין מקוברין (רבו של הגי"ר משה פיינשטיין זצ"ל) שסיפרה לו אמו [א"ח להגה"צ רבי בערל יאנובר זצ"ל] שאצלם בבית כל היום היו בחורים וכשגמרו הבחורים בלילה היה חביב על אביה ר' פסח מקוברין ללמוד רמב"ם קשה וליישבו, ודרך הרגיל היה שלאחר כשעה קם ר' פסח והעיר את אשתו ואמר לה יש לי בשורה טובה, יש לי פשט ברמב"ם, אמרה לו הרבנית לפני כמה זמן התחלת ללמוד את הרמב"ם? אמר לה לפני כשעה, אמרה לו הרבנית בשעה לא מיישבים רמב"ם קשה, זה לא תורה אמיתית, זה לא בשורה טובה, ושוב חזר לעמול על הר"מ עד שלאחר כמה שעות העיר ר' פסח את הרבנית ואמר לה עכשיו יש לי פשט אמיתי אחרי כמה שעות של עמל יש לי פשט ברמב"ם, ואז קמה ושמחה איתו.

ואמרת לי ר' נתן זוכובסקי הרי שנינו גדלנו בתורת סלבודקא, א"כ איפה הבין אדם לחבירו, הרי האמא עבדה כ"כ קשה ולמה לא הניח לה לישון שהיה צריך להעיר אותה פעם ופעמיים, אמר לי ר' נתן זוכובסקי נתאר לעצמנו אילו לאמא שלי לא היה ילדים עשר שנים ובאמצע הלילה הודיעו שנולד לה בן ודאי היה מעיר אותה ומבשר לה, ואם היה ממתין עד הבוקר וודאי שזה היה כואב לה, ואם אח"כ התברר שזה טעות, אך כעבור כמה שעות באמת ילדה, וודאי שהיה מיד מעיר אותה לבשר טוב את מה שכ"כ חכתה, אמר לי ר' נתן זוכובסקי אתה לא מתאר לעצמך איזו שמחה היתה בבית לסבתא שלי ששבא חדש פשט ברמב"ם קשה - זה היה אצלה כל החיים! ולא פחות מבשורה שא' הילדים עשר שנים לא היה לו ילדים ונולד לו ילד, ואיך לא יעיר אותה!?

ועד היכן הוא השיעור של עמל להבין ד"ת, הגמ' ביבמות (עב, ב) מספרת שר' יוחנן אמר לריש לקיש לקיש תראה איך ר' אלעזר בן פדת דורש כמשה מפי הגבורה, ואמר לו ר"ל זה תורת כהנים מפורש, ולמד בשלשה ימים את כל התורה כהנים ואסבריה תלתא ירחי, רואים עד כמה עמל התורה היה אצל האמוראים, שעל לימוד רגיל של יום, צריך חודש שלם לאסברי". והיה אומר הגי"ר לייב לאפיאן זצ"ל שעמל התורה אינו רק בשביל להבין, אלא זו צורת הלימוד, ולעמיד לבוא ג"כ ילמדו בכזה עמל שהרי זו צורת הלימוד.

הגי"ר נחום ברנשטיין (המשגיח של ישיבת גאון יעקב) סיפר שפעם הגיע בחור למרן ראש הישיבה זיע"א ואמר לו שהוא עובד כ"כ קשה ועולה ומתקדם ופתאום נהיה לו כ"כ קשה ומסובך ונדמה לו שהכל יורד לטמיון עד שנגמר ושוב עולה ומתקדם עד ששוב אותו הדבר, ואמר לו מרן ראש הישיבה זיע"א משל למה הדבר דומה יש מעליות שעשויות מזכוכית ובקומה שנעצר עשוי מזכוכית ובין הקומות פיר המעלית עשוי מבנין וכמה שיותר גבוה הנוף יותר יפה ויותר מרשים, נכנס אדם למעלית ובקומה ראשונה רואה את הנוף של קומה ראשונה ונהנה ושמח עד שעולה והכל נהיה שחור וחשוך עד שמגיע לקומה שנייה ושוב יש אור ומשם הנוף הרבה יותר יפה, ושוב עולה המעלית והכל נהיה שחור וחשוך עד שמגיע לקומה שלישית ושוב יש נוף יפה, שכל פעם שנהיה לו חשוך זה בגלל שהמעלית עלתה עוד קומה ועוד קומה, אמר לו מרן רה"י זיע"א כן הוא האדם בתחילה הוא רואה אור, אך כדי לעלות עוד קומה כעת קשה אבל אח"כ מגיעים יותר גבוה ומבינים יותר טוב וכן הלאה, זה הכל רק סימן שאתה בדרך עליה.

היום אמר לי מוריניו הגר"א ויסבלום הרי אין לך אדם שאין לו מלאך שמכה על קודקודו ואומר לו גדל, וצריך להבין למה הוא מכה אותו? ואם כבר שיכה מלמטה כלפי מעלה ולא הפוך על קודקודו. אלא כך היא ההצלחה בתורה ע"י שמכה אותו ועיד"ז האדם גדל, יגעת ומצאת תאמין!

באבות (ו, י) מסופר שר' יוסי בן קיסמא פעם בו אדם ואמר לו, רצונך שתדור עימנו ואנחנו ניתן לך אלף אלפים של דינרים, אמר לו אפילו אתה נותן לי אלף אלפים של דינרין, איני דר אלא במקום תורה, שנא' טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף, וסיפר הגי"ר אליהו מן ששאל את מרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי זצ"ל מה החידוש שחידשה לנו המשנה, וכי צריך להשמיענו שתורה זה יותר מכסף? אמר לו מרן הגר"ח זצ"ל שבא לומר אפי' שאם יהיה כסף יוכל לפתוח ישיבות ומקום תורה, זה לא שווה בתמורה לדור במקום תורה. ובפשטות שמקום שהדבר הראשון במעלה ושע"ז מדברים זה כסף, קשה להפוך את זה למקום תורה.

אכן - יתכן וכדי שמקום יצליח צריכים להשקיע ולעמול, אם יהיה כסף מראש, והכל אמור להיות מסודר בלי עול, לא יהיה הס"ד הבא עם העמל גם בחלק זה.

וידוע שכאשר הקימו את פוניבז' - והרב מפוניבז' לא ידע מאין יבוא עזרו וגם מצב הבריאותי שלו אז לא שפר, ובכה בשעת הנחת אבן הפינה לישיבה, והחזו"א אמר ע"ז: הזורעים בדמעה - ברנה יקצורו.

ואמרה לי הדודה הרבנית חנה שימנוביץ - ורשבסקי ע"ה שהיתה אם הישיבה בכפר חסידים במסירות עילאית, והיום מלאו עשר שנים לפטירתה, שאמר לה פעם רבי אליהו לאפין זצ"ל [שזכתה הרבה לשרתו] אם תראי פעם שהכל הולך למישרין ושום דבר לא חסר, כל עובדי המטבח והנקיון בריאים ובאים לעבודה, ולא חסר כלום, תלכי לבית מדרש ותראי שהוא לוקה בחסר, ולכן היצה"ר לא מפריע, אם היו לומדים טוב הוא היה מערים קשיים.

והזורעים בדמעה יש לו גם משמעות פשוטה לגבינו, להרבות בתפילה ובתחנונים ובדמעה לפני המקום, ושערי תפילה בדמעות לא ננעלו תמיד.

כולם יודעים את הווארט של מרן ר' חיים שמואלביץ זצ"ל על הגמ' בכתובות (סב, ב - סג, א) שר' עקיבא לאחר י"ב שנה חזר לביתו עם י"ב אלף תלמידים, ושמע האי סבא שאומר לאשתו תראי מה עשה לך בעלך שהלך ללמוד והשאיר אותך לבד, ואמרה לו אשתו אם היה שומע לי היה הולך לעוד י"ב שנה, מיד חזר ר' עקיבא וחזר שוב לאחר עוד י"ב שנים עם עשרים וארבע אלף תלמידים, ושואל הגר"ח שמואלביץ הרי הוא הניח את אשתו לבדה י"ב שנים למה לא נכנס לומר שלום, ואמר הגר"ח שמואלביץ שנים עשרה שנים ועוד שנים עשרה שנים זה לא עשרים וארבע, ושמעתי אימרה נפלאה, שהרי וודאי לא שייך שאדם בעשרים וארבע שנים הופך מאחד שלא יודע משנה אחת לגדול הדור שהולכים אחריו עשרים וארבע אלף תלמידים, אלא וודאי שחלק מההצלחה שלו בתורה היתה בגלל שהשאיר את אשתו לבדה ובכתה להקב"ה מסרתי את נפשי לתורה, עזור לי

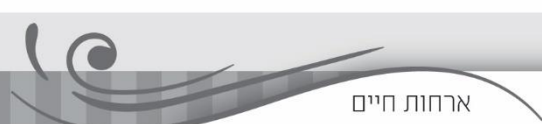
שיצא לי בעל ת"ח, ואם היה נכנס הביתה אחרי י"ב שנים עם שנים עשרה אלף תלמידים והיה חוזר אח"כ שוב לישיבה, הוא לא היה חוזר לאחר עוד י"ב שנים עם עשרים וארבע אלף תלמידים, היא כבר לא היתה בוכה אותו דבר, כבר יודעת שהוא ראש ישיבה גדול עם שנים עשרה אלף תלמידים. וכמה הוא חייב את הדמעות והתפילות שלה בשביל לגדול. הזורעים בדמעה ברנה יקצורו!!

וכן בגמ' בתמורה (טז, א) תנא הוא עתניאל הוא יעבץ, ולמה נקרא שמו עתניאל שענאו קל בתפילתו, ומבארת הגמ' מה היתה תפילתו שנענתה שאמר יעבץ להקב"ה אם ברך תברכני בתורה, והרבית את גבולי בתלמידים והיתה ידך עמדי שלא ישתכח תלמודי מליבי ויזדמנו לי רעים כמותי ושלא ישגיבני יצה"ר מלשנות, ומיד ויבא אלוקים את אשר שאל, ובחז"ל (ילקוט שמעוני) מסופר איך כל משאלותיו נתמלאו מיד, ולמדונו שמה שבקש כ"כ הרבה וזכה וקיבל הכל מיד בגלל ההמשך בפסוקים שאמר להקב"ה אם אתה עושה כן מוטב ואם לאו הריני הולך בנסיסי שאול, וכזה דבר צריך לענות מיד, שאם לא מיד - כבר יכול להיות מאוחר לגמרי, ולכן מיד ויבא אלוקים את אשר שאל... וכמו שכתב החזו"א באגרות ח"ג קנא **אם יזכה האדם להרגיש את הרע והנמאס בהעדר ידיעת התורה עד שימס לבבו בבכי לפני המקום ב"ה, הנה ידע האדם כי כבר זכה הרבה ואשרי חלקו וכבר מובטח הוא שתפילתו נשמעת**, כולנו בוכים על תורה, אבל יש אחד שבוכה אבל גם עכשיו טוב לו רק רוצה שיהיה עוד יותר טוב וגדול, אבל יש אחד שבוכה כי מרגיש שאם לא זה למה לי חיים ואינו אותו בכי כמו הראשון ומיד ויבא ה' את אשר שאל, כבר מובטח לו שהוא נענה, להרגיש שבלי התורה אין לי כלום, אני עני ואביון...

צריך לדעת שעמל התורה זה הדרך היחידה להצלחה בתורה, בספר על ר' ברוך בער שהוציא הרב אדלשטיין (תלמיד קמניץ) מסופר בשם הרה"ג ר' זאב וילנסקי (אחיו של היונת אלם) שפעם שאלו את ר' ברוך בער שאלה חמורה ומיד ענה תשובה מאד מופלאה, ומיד שמעו את ר' ברוך בער אומר לעצמו, ככה לומדים?! ככה עונים תשובות בלי לעמול?! ואז התנצל בפני השואל ואמר לו שחוזר בו מהתשובה, ואז התחיל לחשוב ולעמול ולהתייגע ואח"כ אמר כעת יש לי תשובה טובה וחזר על התשובה הראשונה שענה, שאלו את ר' ברוך בער מה הפשט? למה היית צריך להתייגע כ"כ? אמר להם ר' ברוך בער דאס איז לאמיתה, בלי עמל זה לא לאמיתה, לא יגעת ומצאת אל תאמין! וזהו המטבע של תורה.

ואני רוצה לומר עוד הרגשה בקשר שבין יציאת מצרים לחג שבועות [המתחבר ע"י ספירת העומר וכמבו' ברמב"ן].

המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל במכתבי אור יחזקאל מכתב ש"א מביא שראה באיזה ספר ופשוט הוא, ומוסיף וקשה עלי מדוע לא חשבתני בעצמי זאת, שהרי אחרי קריעת ים סוף

לצאת לער לבכות על כל אותם כתבי יד במשך השנים שלא יצאו לאור עולם, ואם היינו זוכים לאורם היתה התורה מתרבה וכבודה גדל.

במיתת תלמידי רבי עקיבא אנו מתאבלים לא רק על עצם פטירתם, אלא על התורה שנחסרה בעולם. נתאר לעצמנו כמה תורה היתה מתרבה אם תלמידי ר"ע כולם היו משפיעים מאור תורתם.

אך מאידך במיני וביי - הלא מבואר בגמי' בימות (סב, ב) שלאחר פטירתם היה העולם שמם ופרש"י שנשתכחה תורה. עד שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום, ושנאה להם [ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ור' שמעון ור' אלעזר בן שמוע] והם הם העמידו תורה באותה שעה.

דוקא כאשר חשכו המאורות ונראה הי' שהכל אבד - נשתכחה תורה ניתן הכח לחמשה תלמידים - לעשות תפקידם של כ"ד אלף - והם הם העמידו תורה באותה שעה. ומתוך אותם חמשה, הרי שר' שמעון נוסף לו חשיכה גדולה להיות שנים עשרה שנים ושנים עשר חודשים נוספים במערה, מכוסים בחול ומזונם הרוב ומים.

אך כבר הביא השע"ת את מדרש חז"ל "אילמלי ישבתי בחושך - לא הי' הי' אור ליי' שכנגד זה מתוך החשיכה ובגללה צומחת האורה, והוא האור הגדול שבוקע מתורתו של רשב"י.

ולשאלתי אמר לי א' הבח', אני הולך לעשות את ההדלקה בתוך הבית מדרש, להבעיר אותו בריתחא דאורייתא... וזוהי המדורה האמיתית לכבודו... אשרי העומדים על סודך.

ונעמוד להתבונן לקראת סיום ימי האבילות [כ"א כמנהגן] לתלמידי ר"ע הבה ונחשוב כ"א לעצמו, כמה תורה אני מחסיר, הרי אם כולנו נעמול בתורה לש"ש, כמה ירבה כבוד שמים, כמה ישיבות נעמיד כמה תלמידים נגדל, כמה התורה תפרוץ בעולם.

הבה נבכה ונתאבל על התורה שאנו מאבדים, ונגיע למסקנא עדיין לא מאוחר! יגעת ומצאת תאמין. שערי שמים עדיין פתוחים, בהחלטה נמרצת ובתפילה לקל מרומים נזכה להאיר באור יקרות באשה של תורה, ובאהבתה אשר לא תכבה.

ומים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה.

היתה כל ארץ מצרים כבושה לפנייהם כי פרעה וחילו ורכבו ופרשיו ספו תמו, ויכלו לכבוש בנקל כי לא נותר מהם אחד, וארץ מצרים היתה טובה מאד כגן ה', ועזבו הכל לכבוש ארץ חדשה וללחום עם ז' עממין קשים מאד כידוע מדברי המרגלים. רק רצון ה' היה שיבואו לארץ ישראל הקדושה, כי עמ"י עם קדוש, והשי"ת קדוש, והתורה קדושה, וממשיך כי היה לו תועלת להבין משאה"כ פן ינחם העם בראותו מלחמה וישבו מצרימה, ואכן היו קרובים לזה באמרם נתנה ראש ונשובה מצרימה, וכי רצונם היה לשוב ולהשתעבד כמקודם, רק שלהמבואר יכלו לכבוש את מצרים ובלי מלחמה ולהיות שם לראש, כי הרכב והפרשים כבר נטבעו בים סוף.

ובזה תהיה לנו הרגשה יותר עמוקה ב-זכרתי לך חסד נעוריק - אהבת כלולותיך לכתך אחרי במדבר וכו', ומהו ה"אהבת

כלולותיך" רק שעמ"י אמר שלא היה שווה בעיניהם לכלום אם הקב"ה לא הולך אתם - "חבוקה ודבוקה בד", - "באשר תלכי אלך" אנחנו הולכים יחד עם הקב"ה ככלה שלא נפרדת מבעלה. [ועי' רש"י שמות יב, לט].

ובזה זכינו אל מתן תורה אשר הביאו את דברי הרמ"ק באור יקר (כרך טו דף פ"ח) ...ולזה אם חשק האהבה שקוע בלבך להדבק בו, צריך שתחפש אחר הקושיא ותשבור אותה ותבטלה, ותדבק בתורה הנעלמת בתוך אותם וכו' **והעושה כן הרי הוא דבק תכלית דבוק! וזו היא ההתבודדות הגדולה המקרבת אותך אל קונך בלי מסך מבדיל בינך ובינו!! קוב"ה ואורייתא וישאל חד הוא.**

ואותה דבקות א"א לה להפרד, ובזוה"ק בפרשתינו כתב משל למה"ד, לבן מלך שסרח ואביו יסרו ללא הועיל וא"ל לבנו אין לנו דרך אחרת כל זמן שאתה כאן אתה חוטא, צריך לשלוח אותך לדרך רחוקה ולא תרגיש כבן מלך, אבל מרוב אהבתי אליך איני יכול לשלוח אותך לבד ולכן אני אלך אתך... אנכי ארד עמך מצרימה... חבוקה ודבוקה בד - לא נפרדים - אני לדודי ודודי לי.

אנחנו נמצאים כעת בספירת העומר שבו אנו אבלים על מיתתם של עשרים וארבע אלף תלמידי ר"ע.

בברכת שמואל עמ"ס נדרים מובא בהקדמה שר' ברוך בער היה מספר על צדיק נסתר ור' גדליה מקוזמיץ שמו, שהי' לו זמן קבוע

לזכות ולהצלחת

הבחור המופלג החתן **יהונתן אפרים הכט** שיחי'

תלמיד המשגיח שליט"א

לרגל אירוסיו בשעטוי"מ עב"ג למשפחת **גינז'בורג** תחי'

יה"ר שיזכה לבנות בית נאמן בישראל

על אדני התורה והיראה

לעיני

הרבנית **חנה** ע"ה בת הג"ר **חזקיהו יוסף** זצ"ל

יסדה טפחה עמלה ורבתה את ישיבת "כנסת חזקיהו" בכפר חסידים

'אם הישיבה' אשר מסרה נפשה למען התורה ובני התורה

נלביע י"ז אייר תשע"ב [עשור לפטירתה]

תנצב"ה

ניתן לשמוע את השיחה ביום שלישי בערב ולאחמ"כ בשידור חוזר בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור

לתרומות והנצחות: 054-843-6282

לקבלת הגליון במייל: 4166058@gmail.com